



# Etanercept

## — behandeling met

U heeft in overleg met uw arts besloten etanercept te gaan gebruiken. Deze folder geeft u informatie over dit medicijn. Heeft u na het lezen nog vragen, dan kunt u deze stellen aan uw reumatoloog of reumaverpleegkundige.

### **Hoe werkt etanercept**

Etanercept behoort tot de nieuwe medicijnen bij de behandeling van reumatische ziekten, zogenaamde biologicals medicijnen. Hoewel niet precies de oorzaak van reumatische ziekten bekend is, wordt bij patiënten met reumatische ziekten een verhoogde hoeveelheid van het ontstekings eiwit Tumor Necrosis Factor (TNF) gevonden. Dit eiwit speelt een rol bij het ontstaan en onderhouden van ontstekingen in de gewrichten.

Etanercept is een eiwit dat lijkt op het bij mensen van nature voorkomend receptor voor TNF. Een receptor kan een reactie stimuleren of afremmen.

Etanercept blokkeert het effect dat TNF in het lichaam veroorzaakt. Daardoor wordt de ontsteking in het gewricht geremd. De zwelling, pijn en stijfheid nemen af. Ook voelen veel patiënten zich minder moe en kunnen zij beter functioneren in het dagelijks leven. Daarnaast zorgt etanercept dat beschadiging van gewrichten langzamer gaat. Het effect van etanercept treedt meestal snel op, dat wil zeggen binnen 3 maanden

### **Wanneer wordt etanercept voorgeschreven?**

Etanercept wordt gebruikt bij de behandeling van actieve reumatische ziekten (zoals reumatoïde artritis (RA), artritis psoriatica en de ziekte van Bechterew). “Actief” betekent dat er vaak ontstekingen ontstaan. Uw arts schrijft etanercept pas voor wanneer aan bepaalde regels is voldaan. Bijvoorbeeld bij RA, als twee of meer lang werkende antireumatische medicijnen niet meer goed genoeg helpen. Om in aanmerking te komen voor een behandeling met etanercept moeten RA en artritis psoriatica patiënten ook behandeld zijn met

Methotrexaat. Behalve als u geen Methotrexaat kunt of mag gebruiken. Methotrexaat heet ook wel MTX of Ledertrexate.

Bij patiënten met RA wordt etanercept samen gegeven met MTX of een ander anti-reuma medicijn. Een combinatie van deze medicijnen werkt beter.

### **Aanvraag etanercept**

De reumatoloog schrijft het medicijn voor. Het medicijn haalt u op bij de ziekenhuisapotheek in het Spaarne Gasthuis.

### **Hoe gebruikt u de etanercept?**

Etanercept moet 1 keer per week onder de huid worden geprikt. Tenzij uw arts anders voorschrijft. U kunt hiervoor het beste een vaste dag in de week uitkiezen. U kunt de Etanercept zelf prikken. Maar u kunt het ook laten prikken door iemand anders. Bijvoorbeeld uw partner of een ander familielid. De reumaverpleegkundige leert u of de persoon die u prikt, hoe je een prik (injectie) geeft.

### **Wat moet u doen als u een dosis bent vergeten?**

Als u etanercept 1 dag vergeet, neem de injectie dan de volgende dag.

Bent u de etanercept langer dan 1 dag vergeten? Sla dan een keer over en neem de volgende dosis volgens uw gebruikelijke schema. Neem nooit een dubbele dosis om een overgeslagen dosis in te halen!

### **Gebruik van etanercept samen met andere medicijnen**

Vertel artsen bij wie u onder behandeling bent altijd dat u etanercept gebruikt. Vertel uw huisarts, uw apotheker, uw tandarts en uw specialist altijd welke medicijnen u gebruikt. Denk hierbij ook aan medicijnen die u zelf koopt bij drogist of apotheek (zelfzorgmedicatie).

### **Bijwerkingen van de etanercept**

De bijwerkingen van etanercept zijn meestal mild. Het komt dan ook zelden voor dat iemand etanercept moet stoppen door de bijwerkingen. Heeft u last van bijwerkingen? Geef dit door aan uw reumatoloog of aan de reumaverpleegkundige.

- De meest voorkomende bijwerking is een lichte huidreactie rond de plaats waar etanercept is geprikt. De huid kan gaan jeuken, gevoelig of pijnlijk zijn. Maar ook kan de huid rood worden of wat gaan zwellen. Om deze klachten te verminderen, kunt u een nat, koud washandje op de huid leggen.
- Ook heeft u een iets grotere kans om een infectie te krijgen
- Andere minder vaak voorkomende bijwerkingen staan in de bijsluiting.

### **Wanneer mag u niet beginnen met etanercept**

- Als u een infectie of “vieze” wondjes heeft (wondjes met pus).
- Als een onderzoek naar hepatitis of tuberculose (TBC) positief is.

### **Onderzoek op hepatitis en tuberculose**

#### *Tuberculose*

Het is voor uw reumatoloog belangrijk te weten of u in het verleden tuberculose (TBC) heeft gehad, of ermee in contact bent geweest. Bij een behandeling met etanercept kan de TBC weer actief worden. Daarom wordt voordat u met de behandeling start:

- Een longfoto gemaakt.

- Een afspraak bij de longarts gemaakt. De longarts laat een bloedtest (IGRA) en een huidtest (Mantoux) doen en beoordeelt of er een (in)actieve TBC infectie is.

### *Hepatitis*

Uw bloed onderzocht op hepatitis B en C (leverontsteking). Heeft u in het verleden een hepatitis gehad? Vertel dit dan aan uw reumatoloog. Tijdens de behandeling met etanercept kan een in het verleden doorgemaakte hepatitis weer opvlammen.

## **Wat doet u als u een infectie krijgt**

Uw afweer tegen bepaalde infecties is minder goed tijdens de behandeling met etanercept. Krijgt u een infectie of een pus wondje, terwijl u etanercept gebruikt? Bijvoorbeeld een longontsteking of hoge koorts die niet overgaat? Neem dan altijd contact op met uw reumatoloog of de huisarts. Meestal moet u dan tijdelijk stoppen met de etanercept en krijgt u zo nodig antibiotica. Uw afweersysteem krijgt dan de kans om de infectie te bestrijden. Als u volgens uw arts genezen bent van uw infectie, kunt u na overleg met uw reumatoloog weer starten met etanercept.

### **U moet stoppen met de etanercept als u last heeft van:**

- Ernstige infecties zoals bloedvergiftiging (sepsis), een abces, tuberculose, ernstige terugkerende oorontsteking, longontsteking, wondroos en dergelijke.
- Infecties door parasieten.
- Actieve herpes zoster, zoals een flinke koortslip en wondroos.
- Koorts of als u start met een antibiotica.

Na behandeling van de infectie kan in overleg met de reumatoloog de etanercept weer gestart worden.

U kunt DOORGAAN met de therapie bij virusinfecties en/of verkoudheid.

### **Meer kans op kanker?**

Het is onderzocht of mensen die etanercept gebruiken, meer kans hebben op kanker. Tot nu toe lijken mensen die etanercept gebruiken, niet vaker kanker te krijgen dan mensen die geen etanercept gebruiken.

### **Etanercept en een operatie**

Wordt u binnenkort geopereerd? Overleg dan met uw reumatoloog. Bij grotere operaties moet u waarschijnlijk 1 of 2 weken voor de operatie stoppen met het gebruik van etanercept. Na de operatie als uw operatiewond is genezen, kunt u meestal weer met etanercept beginnen. Overleg dit ook met uw reumatoloog.

### **Anticonceptie, zwangerschap, borstvoeding**

Tijdens uw behandeling met etanercept, is het belangrijk dat u een betrouwbaar anticonceptiemiddel gebruikt.

Overleg eerst met uw reumatoloog als u of uw partner zwanger wilt worden. De gevolgen van het gebruik van etanercept voor het ongeboren kind zijn nog niet bekend. U kunt het medicijn daarom beter niet gebruiken tijdens de zwangerschap. Als u of uw partner zwanger wilt worden, stop dan met het gebruik van etanercept.

Het is niet bekend of etanercept in de moedermelk komt. Daarom mag u geen borstvoeding geven tijdens uw behandeling met etanercept. Heeft u hierover nog vragen, stel ze dan gerust aan uw reumatoloog of de reumaverpleegkundige.

## Vaccinaties

Als u etanercept gebruikt, mag u niet worden ingeënt met een **levend of verzwakt levend vaccin**. Denk hierbij aan gele-koorts, bof, mazelen, rode hond (BMR), poliomyelitis, oraal tyfus of BCG.

De griepvaccinatie of vaccinaties met **dode of niet-actieve virussen** mag u wel krijgen.

Gaat u op reis en heeft u hiervoor vaccinaties nodig? Neem dan voor reisadvies en uitleg over vaccinaties contact op met de reumaverpleegkundige en de reispoli van de GGD (023) 789 1616.

## Hoe bewaart u etanercept?

- Zorg ervoor dat kinderen niet bij de etanercept kunnen komen.
- Bewaar etanercept bij een temperatuur van 2 tot 8°C (in de koelkast).
- U mag etanercept niet invriezen.
- Als u op vakantie gaat, moet u etanercept **tijdens de reis en op uw vakantieverblijf** gekoeld bewaren bij een **temperatuur van 2 tot 8°C**.  
Bij reizen heeft u een medicijnpaspoort, een artsenverklaring en een koeltasje nodig.  
Overleg hierover met de reumaverpleegkundige.

## Hoe lang kunt u etanercept bewaren?

U kunt etanercept bewaren tot de uiterste gebruiksdatum (EXP) die op de verpakking staat. U moet het dan wel volgens de voorschriften bewaren (bij 2 tot 8°C in de koelkast). De spuit is al gevuld. Haal de spuit 1 uur voor gebruik uit de koelkast.

## Vragen en telefoonnummers

Het is belangrijk dat u juiste en duidelijke informatie krijgt. Met deze informatie beslist u, samen met uw arts, over uw behandeling. Heeft u na het gesprek met uw reumatoloog en na het lezen van deze informatie nog vragen? Stel deze dan gerust.

- Polikliniek reumatologie (023) 224 0170
- Ook kunt u contact opnemen met een reumaverpleegkundige via het telefoonnummer van polikliniek reumatologie.

## Waar zijn we te vinden?

**Haarlem Zuid**  
Boerhaavelaan 22  
2035 RC Haarlem

(023) 224 0000

**Haarlem Noord**  
Vondelweg 999  
2026 BW Haarlem

[www.spaarnegasthuis.nl](http://www.spaarnegasthuis.nl)

**Hoofddorp**  
Spaarnepoort 1  
2134 TM Hoofddorp

[info@spaarnegasthuis.nl](mailto:info@spaarnegasthuis.nl)